

Основна школа „Вук Караџић“ Краљево

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

школска 2024/2025.година

Права детета и ученика у Републици Србији остварују се у складу са Уставом Републике Србије, ратификованим међународним уговорима, Кривичним закоником („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19), Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица („Службени гласник РС”, број 85/05), Закоником о кривичном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13, 55/14, 35/19, 27/21 – УС и 62/21 – УС), Законом о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16 – УС, 91/190 – др. закон, 91/19 и 112/22), Породичним законом („Службени гласник РС”, бр. 18/05, 72/11 – др. закон, и 6/15), Законом о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23 – УС), Законом о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, бр. 22/09 и 52/21), Законом о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС”, бр. 94/16 и 10/23 – др.закон), Законом о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима („Службени гласник РС”, број 32/13), Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), Закон о ученичком и студентском стандарду („Службени гласник РС”, бр. 18/17, 55/13, 27/18 – др. закон и 10/19 – др. закон) и другим прописима којима се регулишу права детета и ученика као и релевантним међународним актима које је ратификовала Република Србија, а којима се регулишу права детета и ученика.

Република Србија се ратификацијом Конвенције о правима детета Уједињених нација („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 15/90 и „Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, бр. 4/96 и 2/97 – у даљем тексту: Конвенција), обавезала да обезбеди остваривање свих права детета, а нарочито, на заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања, потпуну информисаност, на правично поступање и заштиту приватности, као и да детету које је било изложено насиљу обезбеди подршку за физички и психички опоравак и његову социјалну реинтеграцију.

Овај документ усклађен је са: Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Сл.гласник бр. 110-00-00243/2023-04 од 12. фебруара 2024.) јер је његовим ступањем на снагу престао да важи Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС”, бр. 46/19 и 104/20); Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности

(Сл. гласник бр. 65/2018.); Правилником о обављању друштвено-корисног односно хуманитарног рада у установама васпитања и образовања (Сл.гласник бр. 10/2024) јер је његовим ступањем на снагу престао да важи Правилник о обављању друштвено-корисног односно хуманитарног рада (Сл.гласник бр. 68/2018.); Упутством о поступању у случају сумње или сазнања о присуству и коришћењу дрога у образовно-васпитним установама од 18.01. 2019. године и Приручником Поступање установа образовања и васпитања у кризним догађајима Програм заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања Министарства просвете Републике Србије из 2024. године и као такав је саставни део Школског програма.

План рада Тима је посебан документ којим се планира рад Тима сваке школске године на заштити ученика од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације.

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се:

- 1) подиже ниво свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања;
- 2) негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивно реаговање на насиље
- 4) унапређује познавање процедура за пријављивање и поступање код детета и ученика, родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о свим облицима насиља, злостављања и занемаривања обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) подстиче усвајање позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије.
- 6) остварује упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом.
- 7) развијају социоемоционалне компетенције деце и ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима, саморегулација, одговорно доношење одлука и др.).

Деца и ученици, родитељи и запослени заједнички планирају, осмишљавају и спроводе превентивне активности, начине информисања о садржајима, мерама и активностима за спречавање и заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

У оквиру превенције насиља и злостављања установа остварује васпитни рад, појачан васпитни рад и васпитни рад који је у интензитету примерен потребама специфичностима установе и најбољем интересу детета, самостално или у сарадњи са другим надлежним органима, организацијама и службама.

ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	МЕСТО
Формирање	Конституисање Тима и подела задужења унутар Тима	Директор,	август 2024/25.	Школа

Тима за заштиту од НДЗЗ		стручни сарадници , чланови Тима за заштиту од НДЗЗ		
Упознавање са Правилником о протоколу и другим подзаконским и општим актима (Савет родитеља, родитељи), сви запослени, ученици	Предавање НВ Родитељски састанци Састанак Савета родитеља	Тим за заштиту од НДЗЗ, одељењске старешине	август/ септембар школске 2024/2025.	Школа
Унапређивање унутрашњег система превентивних мера од појаве насилног облика понашања и насилништва у школи	Избор садржаја и начина рада ради стицања квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба	Тим за заштиту од НДЗЗ, ОС , предметни наставници, стручни сарадници , директор	август/ септембар школске 2024/2025.	Школа
Унапређивање унутрашњег система превентивних мера од појаве насилног облика понашања и насилништва у школи (ШРП)	Израда програма радионица за превенцију појаве насилног облика понашања у школи	Тим за заштиту од НДЗЗ, стручни сарадници , одељењске старешине , Вршњачки тим, Ученички парламент , родитељи	август/ септембар школске 2024/2025.	Школа
Унапређивање унутрашњег система	Формирање Вршњачког тима ученика за превенцију насиља	Тим за заштиту од НДЗЗ,	август/ септембар	Школа

превентивних мера од појаве насилног облика понашања и насилништва у школи (ШРП)		стручни сарадници , одељењске старешине	школске 2024/2025.	
Упознавање са планом превентивних и интервентних активности	Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака; Информисање ШО, СР, ученика и наставника о томе	Директор, стручни сарадници , координатор Тим за заштиту, ученици, родитељи	септембар 2024.	Школа
Провера и истакнутост Кодекса понашања за ученике, наставнике и родитеље	Упознавање нових запослених, ученика и родитеља првог разреда са могућностима коришћења Националне платформе „Чувам те“ у складу са раније добијеним инструкцијама и Кодексом понашања за ученике, наставнике и родитеље Информисање, дорада Кодекса, поштовање Кодекса, прихватање и придржавање правила, провера да ли је свуда адекватна транспарентност Провера транспарентности на сајту школе	Директор, Наставници, Тим за транзицију , Тим за заштиту од НДЗЗ	септембар 2024.	Школа
Унапредити систем комуникације са уч. и родитељима у ситуацијама појаве насилног облика понашања ученика (ШРП)	Анкетирање родитеља	Тим за превенцију НЗЗ, стручни сарадници	На годишњем нивоу	Школа

Израда плана појачаног надзора на мање безбедним зонама и у времену појачаног ризика по безбедност ученика	План дежурства на мање безбедним зонама и у времену појачаног ризика по безбедност ученика	Директор, Тим за заштиту од НДЗЗ, дежурни наставници	Током школске године	Школа, школско двориште, окружење школе
Праћење и процена ефеката предузетих мера за заштиту деце и ученика и	Упућивање одговарајућих предлога директору	Тим за заштиту од НДЗЗ, наставници, родитељи	Током школске године	Школа
Развијање климе прихватања различитости, толеранције и међусобног уважавања	1.Активности у оквиру Дечје недеље 2.Активности хуманитарне секције 3.Часови ОС од 1. до 8. разреда 4.Часови редовне наставе 5. Вршњачка подршка ученицима на ИО 6. Трибине Вршњачког тима 7. Активности Ученичког парламента	Наставници и Ученици УП ОС Подружница ЦК Координатори УП Чланови УП Одељенске заједнице Вршњачки тим	Током школске 2024/25.	Школа Локална заједница
Подизање нивоа осетљивости свих учесника у школском животу за препознавање и решавање проблема насиља и	1.Активности хуманитарне секције 2.Часови ОС од 1. до 8. разреда 3.Часови редовне наставе 4. Вршњачка подршка ученицима на ИО 5. Трибине Вршњачког тима	Наставници иУченици УП ОС Подружница ЦК	Током школске 2024/25.	Школа и локална заједница

подстицање социјализације и развој социјалних вештина, ненасилних облика понашања и комуникације	6. Активности Ученичког парламента	Координатори УП Чланови УП Одељенске заједнице Вршњачки тим		
Сарадња са локалним институцијама, службама, НВО и појединцима	1.Предавање Безбедност у саобраћају за ученике 1. разреда 2.Радионице на тему Ненасилна комуникација за УП 3.Предавање на тему Понашање у ванредним ситуацијама за ученике 4. Подизање нивоа безбедности на путу од куће до школе 5.Учешће у хуманитарним акцијама ЦК 6. Трибина Ризични облици понашања 7. Часови ОС – Полиција у служби грађана-понашање на јавном месту	ПУ, ЦК Координатори УП Канцеларија за младе Ватрогасна служба ПУ Савет за безбедност саобраћаја града Краљева Дирекција ЦК и Подружница ЦК у школи ПУ Краљево ОС Ученици родитељи	Континурано током школске 2024/2025.	Школа Школско двориште и окружење школе Локална заједница
Подизање нивоа опште безбедности	1.Часови ОС 2.Часови редовне наставе 3.Дежурство и појачана сарадња са школским	ОС ПУ Краљево Ученици	Континурано током школске 2024/2025.	Школа Школско двориште и окружење школе

	<p>полицајцем нарочито у време појачаног ризика</p> <p>4.Дежурство ученика</p> <p>5.Појачано дежурство наставника</p> <p>6.Унапређивање система видео надзора</p> <p>7.Реализација плана рада здравственог васпитања</p>	<p>Наставниц и</p> <p>Школски полицајац</p> <p>Наставниц и физичке културе</p> <p>Дежурни наставниц и</p> <p>Стручна служба</p> <p>Тим за заштиту од НДЗЗ</p> <p>Директор</p> <p>Учитељи</p>		
Сарадња са родитељима	<p>1.Индивидуални разговори</p> <p>2. Часови ОС</p> <p>3.Часови редовне наставе</p> <p>Дани отворених врата</p> <p>4.Предавања за родитеље</p> <p>5.Предавање или трибина родитеља стручњака</p>	<p>Стручна служба</p> <p>ОС</p> <p>Ученици</p> <p>Учитељи</p> <p>Родитељи</p> <p>Директор</p> <p>Педагог</p> <p>Тим за заштиту од НДЗЗ</p>	Континурано током школске 2024/2025.	Школа
Промоција успешних акција превентивних активности и радова ученика на ИО	<p>1.Израда ученичких радова</p> <p>2. Осмишљавање паноа у холу школе</p> <p>3.Постављање фотографија и видео записа на сајт школе</p>	<p>Тим за заштиту</p> <p>Тим за маркетинг школе</p> <p>Директор</p>	Континурано током школске 2024/2025.	школа

	4. Укључивање медија у праћење појединих већих активности			
Превенција болести зависности	1. Часови ОС 2. Часови редовне наставе 3. Активности Хуманитарне секције: -Обележавање месеца борбе против болести зависности новембар	ОС Наставници и биологије Ученици Хуманитарна секција –Подружница ЦК	Континурано током школске 2024/2025.	Школа
Стручно усавршавање запослених	1.Обуке и пројекти за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања 2.Унапређивање система комуникације и 3.Размене професионалних искустава унутар школе у области превенције и предузимања интервентних мера у ситуацијама појаве насилног облика понашања у школи (ШРП)	Тим за заштиту Тим за СУ Директор Родитељи Наставници	Континурано током школске 2024/2025.	Школа или релевантна локална институција
Вођење школске документације	Вођење школске евиденције	Тим за заштиту, стручна служба	Континурано током школске 2024/2025.	Школа
Извештавање стручних тела и органа управљања	Сачињавање извештаја и информисање стручних тела и органа управљања	Тим за заштиту, стручна служба	Јануар и јун школске 2024/25.	Школа

ПЛАН ИНТЕРВЕНТНИХ АКТИВНОСТИ

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У установи се предузимају мере у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између: деце или ученика (вршњачко насиље); запосленог и детета, односно ученика; родитеља и детета, односно ученика; родитеља и запосленог; ученика и запосленог, као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу на дете, ученика, запосленог или родитеља.

Установа је дужна да предузме мере у оквиру својих надлежности увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Уколико се насилно понашање догоди у простору установе и/или у време образовно-васпитног рада и других активности установе, предузимају се мере појачаног васпитног рада, а у складу са проценом нивоа, води и окончава васпитно-дисциплински поступак у роковима и на начин утврђен законом. Установа обавештава друге институције у зависности од процењеног нивоа насиља.

АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	МЕСТО
1.Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација	<p>Утврђивање релевантних чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на насиље, злостављање и занемаривање (непосредним разговором усменим или писаним путем, анонимна анкета и сл.).</p> <p>Током прикупљања информација поштују се принципи утврђени Конвенцијом и правила која се примењују у поступцима у којима учествује малолетно лице – дете и ученика.</p> <p>У случају сумње појачава се васпитни рад и прати понашање учесника. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за извршено насиље, злостављање и занемаривање.</p>	<p>одељењски старешина, стручни сарадник или члан Тима за заштиту,</p> <p>сви учесници догађаја</p>	<p>Непосредно по сазнању или сумњи о догађају или постоји сумња на насиље, дискриминацију, занемаривање и злостављање</p>	<p>Школа, по потреби у сарадњи са ПУ, Центром за социјални рад, ЗЦ „Студентка“, Тужилаштво</p>

2. Заустављање насиља и злостављања и смиривање учесника	<p>Обавезно прекидање свих активности, раздвајање и смиривање учесника у акту насиља.</p> <p>У случају да запослени процени да је сукоб високо ризичан и да не може сам да га заустави, одмах ће тражити помоћ.</p>	<p>Сви запослени у установи, а нарочито најближи присутни запослени или дежурни наставник</p>	<p>Непосредно по сазнању или сумњи о догађају или постоји сумња на насиље, дискриминацију, занемаривање и злостављање</p>	<p>Школа</p>
3. Обавештавање и предузимање хитних акција по потреби	<p>Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби (пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад).</p> <p>Уколико родитељ није доступан или његово обавештавање није у најбољем интересу детета и ученика, установа одмах обавештава центар за социјални рад.</p>	<p>Сви запослени у установи, а нарочито најближи присутни запослени или дежурни наставник</p>	<p>Непосредно по сазнању или сумњи о догађају или постоји сумња на насиље, дискриминацију, занемаривање и злостављање</p>	<p>Школа</p>
4. Консултације у установи	<ul style="list-style-type: none"> - разјашњавање околности, - анализирање чињеница на што објективнији начин, - процена нивоа насиља и злостављања, нивоа ризика - предузимања одговарајућих мера и активности, - избегавање конфузије и спречавања некоординисане акције, ради успостављања и развијања усклађеног, уједначеног и ефикасног поступања 	<p>одељењски старешина</p> <p>дежурни наставник</p> <p>- психолог</p> <p>педагог,</p> <p>Тим за заштиту,</p> <p>директор,</p> <p>Ученички парламент, а</p> <p>по потреби:</p> <p>надлежни органи и друге организације и службе:</p> <p>министарство надлежно за</p>	<p>Непосредно по сазнању или сумњи о догађају или постоји сумња на насиље, дискриминацију, занемаривање и злостављање</p>	<p>Школа</p>

		<p>послове образовања и васпитања надлежна школска управа, Центар за социјални рад, полиција, правосудни органе, здравствена служба</p>		
<p>5.Мере и активности</p>	<p>План заштите од насиља за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за ученике који су претрпели насиље или били сведоци насиља и злостављања.</p> <p>План појачаног васпитног рада за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа насиља за ученике који су извршили насиље, подстрекивали на насиље или пасивно подржавали насилну ситуацију.</p>	<p>За трећи ниво насиља и злостављања директор установе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство, односно надлежну школску управу, у року од 24 сата од момента сазнања, путем дигиталне националне платформе „Чувам те“ (у даљем тексту: Национална платформа) са првим информацијама о догађају и предузетим</p>	<p>Непосредно по сазнању или сумњи о догађају или постоји сумња на насиље, дискриминацију, занемаривање и злостављање</p>	<p>Школа</p>

		активностима , а у року од 48 сати од момента сазнања са допуном информација ма и закључцима са састанка тима за заштиту		
6.Праћење ефеката предузетих мера и активности	<p>-праћење понашања ученика које је трпео насиље</p> <p>-праћење ученика који је извршио насиље и злостављање</p> <p>-праћење деце и ученика који су индиректно били укључени, сведоци.</p> <p>(прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, установа и организација).</p>	<p>-одељењски старешина ,</p> <p>-Тим за заштиту</p> <p>-надлежне службе, установе и организације</p> <p>-стручна служба</p>	Континуирано, након догађаја	Школа
7.Вођење евиденције	<p>-евидентирање случајева насиља</p> <p>-евидентирање остваривања конкретних планова заштите и планова појачаног васпитног рада</p> <p>-евидентирање ефеката предузетих мера и анализа стања</p>	<p>-одељењски старешина,</p> <p>-Тим за заштиту</p> <p>-стручна служба</p>	Континуирано, након догађаја	Школа
8. Извештавање	<p>-подношење извештаја Тиму за заштиту</p> <p>-подношење извештаја директору</p> <p>-подношење извештаја Школском одбору, Савету родитеља и Ученичком парламенту</p>	<p>-одељењски старешина</p> <p>-Тим за заштиту подноси извештај о реализацији интервентних активности два пута</p>	јануар/јун 2024/25.	Школа

	-подношење извештаја Школској управи	годишње. Директор извештава орган управљања, савет родитеља и ученички парламент. Извештај о реализацији плана заштите од насиља је саставни део годишњег извештаја о раду установе и доставља се Министарству , односно надлежној школској управи.		
--	---	---	--	--

Чланови Тима за заштиту од насиља, дискриминације , занемаривања и злостављања за школску 2024/2025.годину су:

Весна Милачић

Тња Ивановски Перић

Снежана Миковић

Данијела Гаровић

Славица Гаровић

Анђелка Миленковић

Ктарина Шулубурић

Јасмина Карајовић

Станислава Јовановић Поповић

Урош Андријанић

Оливера Тијанић

